

Posudek oponenta diplomové práce – teoretická část

Jméno a příjmení studenta	BcA. Vendula Burgrová		
Studijní program	Výtvarná umění		
Obor/ateliér	Multimédia a design/Reklamní fotografie		
Forma studia	prezenční	Akad. rok	2018/2019
Název práce	Architektura východního bloku v současné fotografii		
Oponent práce	MgA. Nikola Tláskalová		

V teoretické diplomové práci se Vendula věnuje současné fotografii socialistické architektury postavené mezi lety 1948-1989. Studentka si vybrala téma, které je v současné době velmi živé a diskutované. Odborná i laická veřejnost dnes znovuobjevuje kvality architektury postavené za socialismu, vznikají výstavy o panelových sídlištích, vydávají se knihy o brutalistní architektuře, pořádají se protesty proti demolici těchto budov. Obchodní dům Ještěd nebo vinohradský Transgas se bohužel zachránit nepodařilo, nedávno byl však za kulturní památku prohlášen obchodní dům Kotva. Vznikají iniciativy, databáze socialistických staveb a uměleckých děl ve veřejném prostoru, natáčí se dokumenty, pořádají se diskuze. Studentka těchto zdrojů bohatě využívá a prostor prozkoumává dále se zaměřením na současnou fotografii.

V úvodu práce se autorka snaží o stručný nástin politicko-historického kontextu a definování základních pojmů, na tak malé ploše však shrnutí vyznívá trochu neurčitě. Pojmům jako sorela, brutalismus, internacionální styl by mohl být věnován větší prostor se zaměřením na formální projevy v architektuře. Zkratkovité zmínky o SIALu a manželech Machonínových jsou bez bližšího kontextu asi zbytečné. Studentka také v této kapitole upozorňuje na synergii architektury a fotografie a hlavní milníky ve vztahu těchto oborů.

Zajímavé je pak rozčlenění ústřední kapitoly a čtyřiceti současných fotografů, kteří se věnují mapování, reflexi, reinterpretaci či jiným způsobům nakládání s fotografiemi socialistické architektury. Podle autorského přístupu Vendula fotografy kategorizuje do kapitol s literárními názvy *lovci*, *sběrači*, *pábitelé*, *utopie*, *iluze* (mohli by to být také utopisté a iluzionisté).

Jednotlivé přístupy jsou lehce dešifrovatelné. Lovci hledají v bývalém Sovětském svazu bizarní situace a zátiší, sběrači se věnují typologizaci sovětské architektury a shromažďují fotografie autobusových zastávek, pomníků, hraničních přechodů, chatků nebo šumperáků. Pábitelé nostalgicky pracují s archivními snímky a hledají krásu ve všedních momentech, utopisté fotografují ruiny socialistické architektury a iluzionisté inscenují, tvoří koláže nebo prostorové modely.

Názvy kapitol Vendula opatřuje hashtagy a několikrát odůvodňuje snahu aktualizovat tradiční způsob kategorizace a důležitost sociálních sítí pro prezentaci současných autorů. Hashtagy mají usnadnit dohledatelnost autorů, figurují však pouze v názvu kapitol. Měly by snad smysl, pokud by autorka pod těmito názvy vytvořila instagramová alba a naplnila je fotografiemi autorů. Pod hashtagem „sběrači“ nebo „lovci“ však zatím čtenář najde něco zcela jiného. Svůj záměr nám snad studentka blíže osvětlí při své obhajobě.

Zajímavá je také poslední velká kapitola o platformách a projektech zabývajících se touto problematikou, ať už se jedná o výstavy, knihy nebo interaktivní internetové platformy.

Název práce vymezuje rozsah zpracovávaného tématu na architekturu Východního bloku, v textu najdeme ale také autory, kteří pracují se socialistickou architekturou ve Střední Asii nebo na Kubě. Vendula tento odklon v práci zmiňuje. Zřejmě našla poutavé soubory i mimo Východní blok, avšak až po zadání oficiálního názvu práce.

Práce je čtivá, znesnadňuje ji pouze nedokonalá práce s poznámkovým aparátem. Některé poznámky pod čarou mohly být součástí textu, jiné mohly být vynechány. Oceňuji ale především výběr tématu, neboť jeho studium je důležité pro dnešní vnímání přehlížené socialistické architektury a především pro vyrovnání se s naší historií.

S ohledem na rozsah práce (Vendula našla a rozebrala přes čtyři desítky zajímavých současných autorů a desítku projektů a platforem a zmiňovala i další), drobné výhrady a občasné chyby navrhuji práci klasifikovat krásným B – velmi dobře.

Návrh klasifikaceB – velmi dobře.....

V Praze dne 3. 6. 2019

.....
podpis oponenta práce

Pro klasifikaci použijte tuto stupnici:

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostatečně
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	------------------